

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นต่างๆในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 178 โรงเรียน รวม 1,997 คน โดยจำแนกเป็น

1.1 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 276 คน

1.2 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์เกิน 10 ปี จำนวน 1,721 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระบบทั่วไป คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 475 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ โดยใช้ตาราง เครชซ์ และมอร์แกน (R.V. Krejcie and D.W Morgan) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 43) จำนวน 475 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 450) ดังนี้

แบ่งข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ปี การศึกษา 2547 ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 10 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์เกิน 10 ปี ไปเลือกกลุ่มตัวอย่างจากข้าราชการครู โดยใช้ตาราง เครชซ์ และมอร์แกน ในแต่ละ โรงเรียน ทุกโรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดที่กำหนด ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์

ตัวแปรจำแนกตามประสบการณ์	จำนวนกลุ่มประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ประสบการณ์ไม่เกิน 10 ปี	276	162
ประสบการณ์เกิน 10 ปี	1,721	313
รวม	1,997	475

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเดี่ยวกับระดับพุทธิกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิเศษ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 โดยแบบสอบถามตามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันต่อระดับพุทธิกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิเศษ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 59 ข้อ มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ Likert ดังนี้

วิธีสร้างเครื่องมือ

- ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับพุทธิกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
- ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากเอกสารการวิจัยเบื้องต้น ของ บุญชุม ศรีสะอาด (2545 : 72)

3. สร้างแบบสอบถามมาตรฐานประเมินค่าตามกรอบแนวคิดในการวิจัยระดับพุทธิกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ตามระเบียบสำนักงานกรรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) พ.ศ.2542 จำนวน 6 ประการ คือ

- 3.1 การบริหารตามหลักนิติธรรม จำนวน 12 ข้อ
- 3.2 การบริหารตามหลักคุณธรรม จำนวน 7 ข้อ
- 3.3 การบริหารตามหลักความโปร่งใส จำนวน 14 ข้อ
- 3.4 การบริหารตามหลักความมีส่วนร่วม จำนวน 9 ข้อ
- 3.5 การบริหารตามหลักความรับผิดชอบ จำนวน 8 ข้อ
- 3.6 การบริหารตามหลักความคุ้มค่า จำนวน 9 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาของข้อคำถามแต่ละข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

4.1 รศ.ดร.สุว吉 ศรีปัตตา กศ.ค. (สาขาวัฒนาการศึกษา) อธีศิริการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.2 คร. นิวตน์ อุดมรัตน์ กศ.ค (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2

4.3 นายบุญจันทร์ ประเสริฐสังข์ กศ.m. (การบริหารการศึกษา) หัวหน้าศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.4 นางธรมรงค์ ภูนาชัย กศ.m. (การวัดผลการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง (Try – out) กับกลุ่มครุศาสตร์ผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 จำนวน 50 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย โดยเลือกจากข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 10 ปีจำนวน 25 คน และที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปีจำนวน 25 คน

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แอลfa (α - Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 จัดพิมพ์แบบสอบถามที่จะใช้จริง นำเสนอประธานคณะกรรมการและกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นชอบ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

(๑)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
2. นำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน พร้อมทั้งส่งแบบสอบถาม ถึงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ตอบส่งกลับมาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 แล้วรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และจำแนกออกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะของตัวแปร คือ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานราชการ
2. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 ของแต่ละฉบับ ตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน
3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro Computer) โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งโดยรวม และรายด้าน แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	ปฏิบัติ ในระดับมาก
2.51 – 3.50	ปฏิบัติ ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	ปฏิบัติ ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	ปฏิบัติ ในระดับน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบค่าระดับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครุ่นที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยใช้ t - test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟ่า (α -Coefficient) ตาม วิธีของครอนบาก (Cronbach)

สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 :

(๑)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.1.2 ค่ามัธยมเลขคณิต หรือค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

โดยใช้สูตร (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชุม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum(x - \bar{x})^2}{N-1}}$$

เมื่อ $S.D$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t - test